

OORLOGSVERHALEN - Uilenburger Concert 14 april 2014

Jan Brokken werd voor zijn boek 'De Vergelding' genomineerd voor zes verschillende prijzen, van de AKO Literatuurprijs tot de Libris Geschiedenisprijs. In het boek wordt duidelijk dat de oorlog voor gewone mensen verstrekkende gevolgen heeft. Voor veel componisten geldt dat evenzeer. In dit literair-muzikale programma vertelt Jan Brokken verhalen van de oorlog en spelen Eleonore Pameijer (fluit) en Marcel Worms (piano) muziek van vervolgde componisten als Leo Smit Dick Kattenburg, Paul Hermann, Nico Richter, Johanna Bordewijk-Roepman en Marius Flothuis.

Tineke Wibaut-Guilonard vertelt over de fluitsonate van Marius Flothuis in haar boek 'Kamp Vught 1943-1944': "14 april 1944 - Vandaag is Everard jarig. 's Ochtends klinkt door de bedrijfsradio van Philips een prachtige fluitsolo. Everard speelt voor zijn medegevangenen de ter ere van deze verjaardag door zijn vriend Marius Flothuis gecomponeerde 'Aubade'. Een première in Kamp Vught! Na het avondappèl speelt Everard de Aubade opnieuw. Ditmaal

staande achter het hek van het mannenkamp, in de hoek die slechts een tiental meters van het hek van het vrouwenkamp verwijderd is. Ademloos staan de vrouwen te luisteren, dicht bij elkaar met Guusje, Everards vrouw, in hun midden. Na de laatste fluittonen is het stil, heel erg stil. Dan klinkt vanuit het vrouwenkamp het 'Ave Maria', gezongen door de heldere meisjesstem van Louise van de Montel. Het is één van die momenten waarop wij, gevangenen van Kamp Vught, de werkelijkheid vergeten."

Johanna Bordewijk-Roepman weigerde samen met haar echtgenoot schrijver Bordewijk lid te worden van de Kultuurkamer. Het betekende dat Bordewijk geen inkomen meer had. Johanna componeerde de Sonate 1943 en hield met clandestiene uitvoeringen hen beiden in leven. Dick Kattenburg volgde bij Leo Smit in het geheim lessen in orkestratie. Vermoedelijk werden per koerier muziekstukken en begeleidende brieven over en weer gebracht tussen Smit in het Joodse getto in Amsterdam en Kattenburg, ondergedoken in Utrecht. Paul Hermann probeerde met vals papier in Toulouse het gewone leven op te pakken met lessen en kleinschalige concerten. Nico Richter werd op 18 april 1942 in alle vroegte van zijn bed gelicht. In Kamp Vught kreeg Richter de beschikking over een altviool en gaf een concert met medegevangenen. Vermoedelijk werkte hij in Vught ook aan zijn laatste compositie, de Serenade voor fluit, viool en altviool. Wilhelm Rettich vluchtte naar Nederland toen in Duitsland Hitler aan de macht kwam. Hij werkte in Nederland voor muziekscholen, amateurorkesten en koorverenigingen. Tijdens zijn onderduik schreef hij – zonder piano – een aantal orkestcomposities waarin hij de thematiek van zijn Joodse afkomst verwerkte.

Programma

Leo Smit (1900-1943)	Fluitsonate
Dick Kattenburg (1919-1944)	Fluitsonate
Paul Hermann (1902-1944)	Toccata voor piano
Johanna Bordewijk-Roepman (1892-1971)	Sonate 1943
Wilhelm Rettich (1892-1988)	Pastorale opus 49A voor fluit en piano
Marius Flothuis (1914-2001)	Aubade
Nico Richter (1915-1945)	Twee Stukken voor fluit en piano

Jan Brokken (voordracht), Eleonore Pameijer (fluit), Marcel Worms (piano)

datum	maandag 14 april 2014
aanvangstijd	20.15 uur
locatie	Bethaniënklooster, Barndesteeg 6B, Amsterdam
prijs	€ 17,50 / € 14,- (CJP/Stadspas/65+)

Reserveren Bethaniënklooster: www.bethanienklooster.nl - of bel de Leo Smit Stichting, 020 422 7001 / secretariaat@leosmit.nl / www.leosmit.org

De activiteiten van de Leo Smit Stichting worden mede mogelijk gemaakt door Gemeente Amsterdam (www.amsterdam.nl), SNSReaalfonds (www.snsreaalfonds.nl), Sena (www.sena.nl) en Bumacultuur (www.bumacultuur.nl)

Noot voor de redactie: Voor meer informatie of beeldmateriaal kunt u kijken op http://www.leosmit.org/leosmitstichting.php?DOC_INST=4 of contact opnemen met Carine Alders, 033-4613186 / 06-14665918, secretariaat@leosmit.nl.